

ชนิดของโรคต่อมลูกหมาก

รองศาสตราจารย์นายแพทย์อนุพันธ์ ตันติวงศ์

ภาควิชาศัลยศาสตร์

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ต่อมลูกหมากคืออะไร อยู่ที่ไหนและสำคัญอย่างไร

ต่อมลูกหมากเป็นอวัยวะหนึ่งในระบบสืบพันธุ์ของเพศชาย จึงมีเฉพาะในผู้ชายเท่านั้น อยู่รอบท่อปัสสาวะ ส่วนต้น ต่อจากกระเพาะปัสสาวะ หลังกระดูกหัวเหน่าต่อทวารหนัก ดังนั้น แพทย์จึงสามารถตรวจต่อมลูกหมากได้โดยใช้นิ้วคลำผ่านทางทวารหนัก ต่อมลูกหมากมีขนาดพอ ๆ กับผลหมากและมีลักษณะคล้ายเนื้อของผลหมาก หน้าที่สำคัญคือสร้างน้ำหล่อเลี้ยงตัวอสุจิเพื่อการสืบพันธุ์ ดังนั้น เมื่ออายุมากขึ้นความต้องการมีบุตรก็น้อยลงด้วย ต่อมลูกหมากจึงหมดความจำเป็นลงไป ขณะเดียวกันเมื่อผู้ชายมีอายุ 50 ปีขึ้นไป จะมีความไม่สมดุลของฮอร์โมนเพศ ทำให้ต่อมลูกหมากเริ่มโตขึ้นตามธรรมชาติและตามอายุ การที่ต่อมลูกหมากโตทำให้ถ่ายปัสสาวะผิดปกติ เรียกว่า เป็นโรคต่อมลูกหมากโต แต่บางคนต่อมลูกหมากโตร่วมกับมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะของเซลล์เนื้อเยื่อเป็นมะเร็งด้วย จึงเรียกว่าโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก

โรคต่อมลูกหมากมีกี่ชนิด และพบบ่อยเพียงไร

โรคต่อมลูกหมากมี 3 ชนิด คือ

1. ชนิดธรรมดา พบบ่อยมากในคนอายุ 50 ปี ขึ้นไป และพบมากขึ้นในคนที่สูงอายุขึ้น โดยเฉพาะประมาณร้อยละ 30-40 หรือในชาย 3 คน มักจะเป็นโรคต่อมลูกหมากโต 1 คน
2. ชนิดร้าย (มะเร็ง) พบเป็นอันดับสองรองลงมา และพบในคนสูงอายุมากกว่าที่กล่าวไว้ข้างต้น โรคมะเร็งต่อมลูกหมากเกิดกับคนในประเทศตะวันตกมากกว่าคนในประเทศตะวันออก สำหรับประเทศไทยคนเป็นโรคนี้น้อยเพียง 3.8 คนต่อประชากร 1 แสนคนเท่านั้น แต่ในอนาคตเมื่อคนมีอายุมากขึ้น อาจมีโรคมะเร็งต่อมลูกหมากมากขึ้น และเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขได้
3. ชนิดอักเสบ พบน้อยกว่า 2 ชนิดแรก และเกิดแก่คนอายุน้อยแทบทั้งสิ้น จึงไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้

.....